

Το ΓΠΑ και το «σχέδιο Αθηνά»

2ο Μέρος

Δημήτριος Μπουράνης

12-2-2013

Όταν τα γεγονότα τρέχουν, χρειαζόμαστε έκτακτα δελτία ειδήσεων για να τα προλάβουμε. Έτσι στο σημερινό δελτίο πρέπει πρώτα να σας πω τα γεγονότα και μετά να δούμε πως διαμορφώνεται το τοπίο. Χθές 11-2-2013 ήρθε το υπ.αρ. 1226/6-2-2013 έγγραφο από τον Υπουργό Παιδείας με αποδέκτη το Συμβούλιο του Ιδρύματος και με θέμα την «Υποβολή ερωτήματος για διατύπωση γνώμης σχετικά με το Σχέδιο «ΑΘΗΝΑ» για την αναδιάρθρωση των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης». Το έγγραφο έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο του Συμβουλίου. Με αυτό το έγγραφο ο κ. Υπουργός υπέβαλε ερώτημα συνοδευόμενο από ειδική τεκμηρίωση, για την **διατύπωση γνώμης** από μέρους του Συμβουλίου, «σχετικά με την επικείμενη πρόταση έκδοσης π.δ. αναφορικά με την “Αναδιάρθρωση των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης - Σχέδιο ΑΘΗΝΑ” και τις μεταβολές που επέρχονται» στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Από αυτό το έγγραφο προκύπτουν τα επόμενα:

1. Το «Συμβούλιο Διοίκησης» του «Αδαμάντιος Κοραής»

Μεταφέρω αυτούσια την σχετική πρόταση. «Η έννομη σχέση του Ομοσπονδιακού Πανεπιστημίου «ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ» με τα συμμετέχοντα σε αυτό Πανεπιστήμια, τα οποία διατηρούν την πλήρη αυτονομία τους ως ανεξάρτητα ΝΠΔΔ Πανεπιστήμια προτείνεται να διαμορφωθεί ως ακολούθως: Το Ομοσπονδιακό Πανεπιστήμιο «ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ» διοικείται από δεκαπενταμελές (15) Συμβούλιο («Ομοσπονδιακό Συμβούλιο»), το οποίο αποτελείται από τριμελείς (3) εκπροσωπήσεις των ανεξάρτητων Πανεπιστημίων της Ομοσπονδίας. Κάθε τριμελής (3) εκπροσώπηση αποτελείται από :

- α) τον Πρύτανη αυτοδίκαια, με τον οριζόμενο από αυτόν αναπληρωτή του,
- β) τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης αυτοδίκαια, με τον οριζόμενο από αυτόν αναπληρωτή του, καθώς και
- γ) ένα αιρετό μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης που εκλέγεται μεταξύ των μελών του, με τον επίσης εκλεγόμενο από αυτό αναπληρωτή του.

Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διοίκησης («Ομοσπονδιακό Συμβούλιο»), στο πλαίσιο της αυτόνομης κατοχυρωμένης λειτουργίας των Πανεπιστημίων, ως υφίστανται, που συμμετέχουν στην Ομοσπονδία είναι:

- ✓ η χάραξη στρατηγικής, σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, η πολλαπλασιαστικότητα των επιτευγμάτων καθώς και των ποιοτικών και ποσοτικών αποτελεσμάτων των ιδρυμάτων,
- ✓ η χάραξη στρατηγικής ανάπτυξης συλλογικής δράσης των ιδρυμάτων με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας αυτών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο,
- ✓ η χάραξη στρατηγικής για τη σύνδεση του Ιδρύματος με την κοινωνία και την εθνική οικονομία καθώς και η συμβολή του στην ανάπτυξη της χώρας,
- ✓ η διατύπωση σύμφωνης γνώμης επί των ετήσιων τακτικών οικονομικών προϋπολογισμών και των τροποποιήσεών αυτών, των τελικών οικονομικών απολογισμών, των Προγραμμάτων Δημοσίων Επενδύσεων, των ετήσιων

προγραμματισμών και απολογισμών δραστηριοτήτων και εν γένει λειτουργίας των επί μέρους και αυτοτελών προϋπολογισμών, απολογισμών, προγραμμάτων ΔΕ, προγραμματισμών και απολογισμών των Πανεπιστημίων που συμμετέχουν στο Ομοσπονδιακό Πανεπιστήμιο «ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ».»

Συμπέρασμα: Άλλο ένα συλλογικό όργανο με δύο κεντρικούς στόχους, την χάραξη στρατηγικών και την διατύπωση σύμφωνης γνώμης επί των πάσης φύσεως προϋπολογισμών, απολογισμών και προγραμμάτων.

Λεπτομέρεια: Στο Φ.120.61/7/11484/Β2 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 37/1-2-2013) «Συγκρότηση του **Συμβουλίου** του Γεωπονικού Πανεπιστημίου σύμφωνα με το νόμο 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» αναφέρεται: «Η συγκρότηση σε σώμα του **Συμβουλίου Διοίκησης** του Γεωπονικού Πανεπιστημίου σύμφωνα με...». Στο υπ.αρ. 1226/6-2-2013 έγγραφο του Υπουργού Παιδείας αποδέκτης είναι το **Συμβούλιο Ιδρύματος**. Συμβούλιο Διοίκησης ή Συμβούλιο Ιδρύματος ή απλά Συμβούλιο, οι αρμοδιότητές του είναι οι ίδιες. Απλά μένει να καταλήξουν κάποια στιγμή στον τίτλο.

2. Η πρόταση του Υπουργού για το ΓΠΑ

Το Συμβούλιο καλείται να διατυπώσει γνώμη ως προς την επόμενη συγκρότηση Σχολών (μεταφέρω αυτούσια την πρόταση):

«Α. Ως προς τη συγκρότηση Σχολών και Τμημάτων:

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ - ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΩΠΟΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΖΩΪΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΚΗΣ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Β. Ως προς συγχωνεύσεις Τμημάτων στο Ίδρυμα προτείνονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Το τμήμα με κωδικό 1004 και επωνυμία ΓΕΝΙΚΟ του ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ καταργείται. Το πάσης φύσεως προσωπικό κατανέμεται με βάση τις προτάσεις που θα αποσταλούν από το Ίδρυμα.»

Συμπεράσματα

1^ο – Η πρόταση του Υπουργείου δεν συμβαδίζει με την πρόταση του σχεδίου «Αθηνά».

2^ο – Τα γεωπονικά τμήματα είναι πλέον τέσσερα.

3^ο – Προτείνεται «Γεωπονική Σχολή» και όχι «Σχολή Γεωπονικών Επιστημών» ή «Σχολή Γεωπονίας».

4^ο – Το Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης παραμένει σταθερά μη-γεωπονικό τμήμα σε μονομηματική Σχολή Οικονομικών Επιστημών. Είναι και αυτό που ζητά η δημοσιοποιημένη πρόταση.

5^ο – Το Τμήμα Γεωπονικής Βιοτεχνολογίας βγήκε εκτός του γεωπονικού ομίλου. Το Τμήμα προτείνεται να ενταχθεί σε μονομηματική Σχολή Θετικών Επιστημών. Παράδοξο, αφού είναι και το μόνο τμήμα που φέρει στον τίτλο του τον προσδιορισμό «γεωπονικός». Υπόψη ότι όσα τμήματα σχετίζονται με βιοτεχνολογία εντάσσονται στην ενότητα των θετικών επιστημών του σχεδίου «Αθηνά».

6^ο – Το Τμήμα Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής και Υδατοκαλλιέργειών ξαναμπήκε στον γεωπονικό όμιλο, όπως και το Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων. Παραμένει όμως το ερώτημα: τότε είχαν δίκιο; Στην προηγούμενη πρόταση ή σε αυτήν;

7^ο – Γενικό Τμήμα τέλος (επιβεβαιώνουμε τα γνωστά).

8^ο – Οι τίτλοι των τμημάτων παραμένουν οι ίδιοι (και αυτό είναι το μόνο ασφαλές συμπέρασμα. Υπευθύμηση: επείγει να βγεί μηχανογραφικό).

3. Τα κριτήρια στα οποία βασίζεται η πρόταση είναι κοινά για όλα τα ΑΕΙ

Τα κριτήρια της πρότασης:

«Γ. Η ανωτέρω ρύθμιση προτείνεται βάσει των κάτωθι κριτηρίων:

K1. Φυσικό μέγεθος και διάρθρωση ΑΕΙ.

K1.1: Ελάχιστη «κρίσιμη μάζα» φοιτητικού πληθυσμού.

K1.2: Ελάχιστος αριθμός Σχολών.

K1.3: Ελάχιστος αριθμός αυτοτελών ακαδημαϊκών μονάδων.

K1.4: Ελάχιστος αριθμός Τμημάτων ανά Σχολή.

K1.5: Ελάχιστος αριθμός ΔΕΠ/ΕΠ.

K2. Χωροταξική κατανομή

K2.1: Θεραπεία αδικαιολόγητης διασποράς/επιστημονικής απομόνωσης Τμημάτων ή και ΑΕΙ.

K3. Γνωστικό αντικείμενο

K3.1: Θεραπεία υπερβολικού αριθμού (ταυτόσημων ή παρεμφερών) Τμημάτων ή προγραμμάτων σπουδών (σε όλο το εύρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης).

K3.2: Έλεγχος και θεραπεία της υπερεξειδίκευσης επιστημονικών αντικειμένων σε όλο το εύρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

K3.3: Εξορθολογισμός του ακαδημαϊκού επιπέδου ορισμένων επί μέρους Τμημάτων.

K4. Ποιότητα/βιωσιμότητα Τμημάτων

K4.1: Αναλογίες φοιτητών/ διδασκόντων

K4.2: Αποφοιτήσαντες ανά έτος

K4.3: Βαθμολογική βάση εισαγωγής και ελκυστικότητα (% 1η προτίμηση)

K4.4: Κόστος ανά φοιτητή

K4.5: Διαθέσιμες εγκαταστάσεις εκπαίδευσης- θεωρητικής και εργαστηριακής- και φοιτητικής μέριμνας

K4.6: Ερευνητική δραστηριότητα και διεθνής αναγνώριση

K4.7: Απορρόφηση αποφοίτων στον επαγγελματικό στίβο

K4.8: Μεταπτυχιακές σπουδές και απονεμόμενα διδακτορικά

K4.9: Αξιολόγηση από τους φοιτητές του Τμήματος

K4.10: Συμβολή στην ανάπτυξη της περιοχής και αποδοχή από την τοπική κοινωνία

K4.11: Το περιεχόμενο της εξωτερικής (ή και εσωτερικής) αξιολόγησής του και η συνεπαγόμενη δυναμική βελτιώσεων στα κριτήρια K4.1-10.

K5: Η συμφωνία με τις ανάγκες και τις δυνατότητες της εθνικής οικονομίας και η οικονομικοκοινωνική ανάπτυξη της χώρας .

K6: Η ενίσχυση του πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος των επιτευγμάτων καθώς και των ποιοτικών και ποσοτικών αποτελεσμάτων των ιδρυμάτων.

K7: Η ενδυνάμωση της συλλογικής δράσης των ιδρυμάτων με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας αυτών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

K8: Η ανάπτυξη και η καλλιέργεια νέων επιστημονικών και τεχνικών πεδίων ή πεδίων διεπιστημονικού χαρακτήρα που κρίνονται απαραίτητα για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

Τα κύρια κριτήρια που ακολουθήθηκαν στην παραπάνω προτεινόμενη ρύθμιση είναι τα K4, K5, K6, K7, & K8.»

Παρέθεσα τα κριτήρια και επισήμανα τη γενικότητά τους, διότι θα πρέπει να αναπτύξουμε το καθένα. Τι πραγματικά έχουμε να πούμε για καθένα από αυτά προσαρμοσμένο σε μας, στο κάθε τμήμα μας, ακόμα και αν γινόταν μία φιλοσοφική συζήτηση για τη συζήτηση. Αναγκαστικά· και μάλιστα όταν το Συμβούλιο θα ανακοινώσει τη στρατηγική του Ιδρύματος, θα πρέπει να απαντάει τεκμηριωμένα και ενδελεχώς σε αυτά και να δείχνει το δρόμο. Αλλά για παράδειγμα στο K6, που είναι «Η ενίσχυση του πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος των επιτευγμάτων καθώς και των ποιοτικών και ποσοτικών αποτελεσμάτων των ιδρυμάτων» ερωτώ, πώς εκτιμάτε ότι θα ενισχυθεί πολλαπλασιαστικά το αποτέλεσμα των επιτευγμάτων μας και των ποιοτικών και ποσοτικών αποτελεσμάτων του Ιδρύματός μας μέσα από το Ομοσπονδιακό Πανεπιστήμιο; Ομολογώ ότι αδυνατώ να το δω και θα πρέπει κάποιος να μου κάνει φροντιστήριο για να το καταλάβω. Το Ομοσπονδιακό Συμβούλιο θα συλλέξει τις επιμέρους στρατηγικές που θα χαράξουν τα πέντε συστατικά Ιδρύματα και θα συνθέσει. Θα μου πείτε, τι ψάχνεις, για τα οικονομικά γίνεται όλο αυτό· για τα υπόλοιπα βλέπουμε. Εγώ όμως επιμένω· οι επιμέρους στρατηγικές είναι ασύμβατες.

4. Οι προθεσμίες τρέχουν

Στην πρόταση δίνεται η επόμενη προθεσμία: «Ευελπιστώντας στην άμεση ανταπόκριση σας για την όσο το δυνατόν συντομότερη απάντηση και τη διαβίβαση αυτής εντός **τριάντα (30) ημερών** από τη λήψη της παρούσας ...».

Υπενθυμίζω ότι ήδη βρισκόμαστε στην 12^η ημέρα διαβούλευσης.

5. Ωραία, έγιναν όλα αυτά. Και μετά;

Αφησα για το τέλος αυτού του σημειώματος τις δύο φράσεις: «...με τα συμμετέχοντα σε αυτό Πανεπιστήμια, τα οποία διατηρούν την πλήρη αυτονομία τους ως ανεξάρτητα ΝΠΔΔ Πανεπιστήμια...» και «Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διοίκησης («Ομοσπονδιακό Συμβούλιο»), στο πλαίσιο της αυτόνομης κατοχυρωμένης λειτουργίας των Πανεπιστημίων, ως υφίστανται, ...». Για να ρωτήσω: Πριν πέντε χρόνια θα μπορούσατε να φανταστείτε το σήμερα; Ναι, δίνετε και εσείς την ίδια απάντηση· σας βλέπω. Ότι αυτά μόνο στο Hollywood γίνονται. Για να βάλουμε λοιπόν τη φαντασία μας να δουλέψει;

Ο σημερινός πρύτανης έχει θητεία μέχρι 31-8-2014, ενώ το σημερινό συμβούλιο μέχρι 31-8-2017. Έτσι όπως είναι η κατάσταση τώρα, τα τμήματα θα παραμείνουν ως έχουν γιατί επείγει να βγει το μηχανογραφικό (το λέμε ξανά για να μη το ξεχνάμε) και να στηθεί το σύστημα. Κατά συνέπεια οι προτάσεις με τα προφίλ των τμημάτων και των αποφοίτων τους θα περάσουν όπως-όπως ή πιθανότατα ως

έχουν. Στα πέντε χρόνια πολλά γίνονται. Από την πρόσφατη ιστορία έχουμε ότι τον 4009/2011, συμπλήρωσε ο 4076/2012 και αυτόν ο 4115/2013. Και ενώ τα πρώτα συμβούλια θα ξεκινούσαν με μέλη δύο ταχυτήτων, αφού κάποια μέλη θα έφευγαν μετά από κλήρωση στα δύο χρόνια, ε, αυτό ξεχάστε το. Είναι λοιπόν απίθανο, το παρόν συμβούλιο να είναι και το μοναδικό του Ιδρύματος;